

Ζουλφί Λιβανελί

Η Τουρκία δεν μπορεί να έχει θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Ένας κοσμοπολίτης φίλος από την Ανατολή σε μια διαφωτιστική συνέντευξη

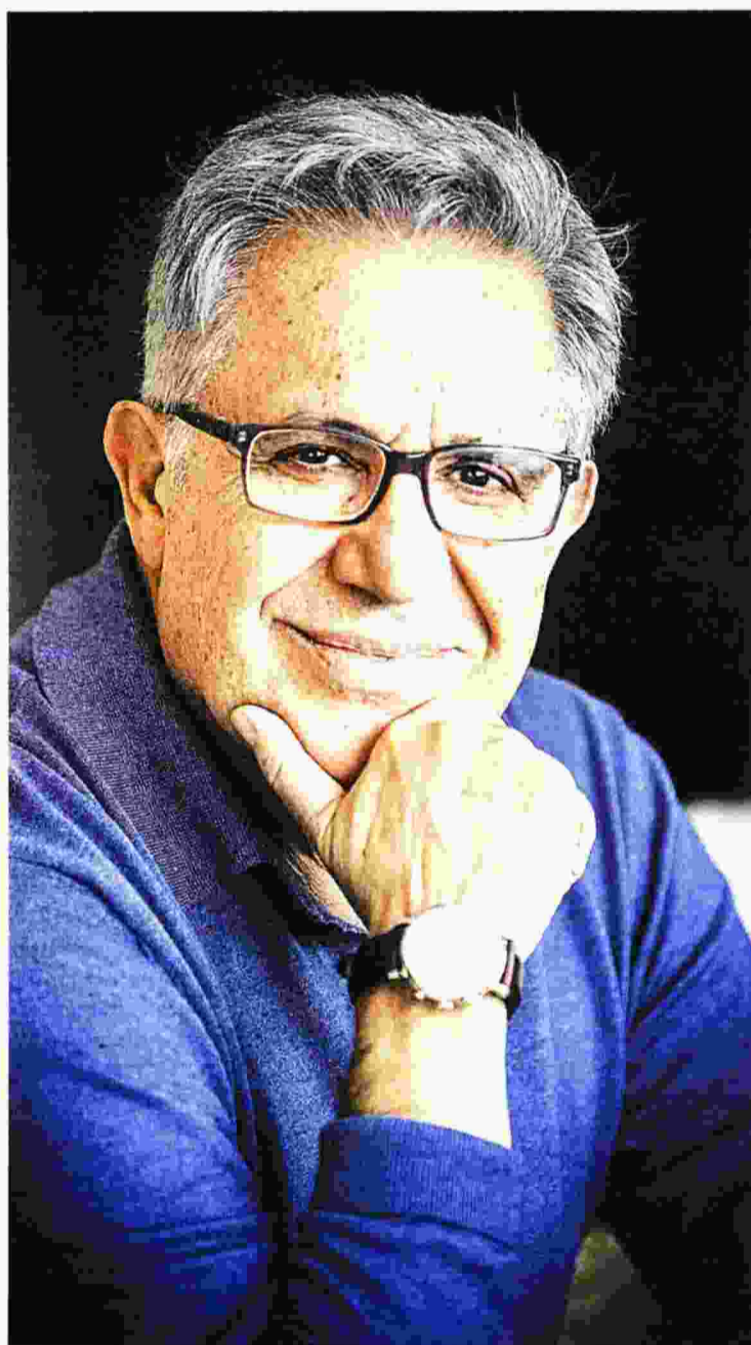
Συνέντευξη στη **Δήμητρα Αθανασοπούλου**

Είμαστε όλοι ο Σίσυφος. Είμαστε όλοι μια αρχαία ελληνική τραγωδία». Αυτά τα λόγια επέλεξε ο Ζουλφί Λιβανελί για να χωρίσει τους σύγχρονους διανοούμενους σε τρεις κατηγορίες: τους συνεργάτες ενός καθεστώτος, τους σιωπηλούς και τους αντιστασιακούς, σε μια στιγμή της τουρκικής ιστορίας κατά την οποία εκτυλίσσεται ένας πρωτοφανής διωγμός-εξοστρακισμός Τούρκων στοχαστών που δεν συμβιβάζονται με το καθεστώς.

Ο πολυμεταφρασμένος συγγραφέας και μουσικοσυνθέτης διεθνούς φήμης που έχει υπάρξει αρθρογράφος και βουλευτής, με αναγεννησιακές και συνάμα επαναστατικές ιδέες, βρέθηκε στην Αθήνα και μίλησε στο Documento για τις μεταμορφώσεις της Κωνσταντινούπολης μέσα στον χρόνο (με αφορμή το τελευταίο βιβλίο του «Οτέλ Κονσταντίνιγε»), τις αιτίες της «απίκησης» του Ερντογάν, τη θέση της Τουρκίας στην Ευρώπη. Οσο για το τι συμβαίνει τελικά με την ελευθερία έκφρασης στη γειτόνα χώρα; «Ελευθερία έκφρασης; Τι είναι αυτό;» αποκρίνεται με παιγνιώδη διάθεση. «Το καθεστώς ελέγχει όλα τα mainstream Μέσα, θέλει να ελέγξει και τα social media, αλλά φυσικά δεν τα καταφέρνει και δεν πρόκειται να τα καταφέρει».

Ο ίδιος έχει τιμωρηθεί για την αντικαθεστωτική στάση του και έχει ζήσει εξόριστος στη Στοκχόλμη. Στα εβδομάντα χρόνια του ο Τούρκος στοχαστής και καλλιτέχνης συνεχίζει να στέκεται έξω από τις φυλακές με πλακάτ στα χέρια για να υποστηρίξει τους αντιφρονούντες που κρατούνται. Εξάλλου, έχει περάσει και ο ίδιος από της φυλακής τα σίδερα, όπως και από την τουρκική Εθνοσυνέλευση. Εκφράζει τον φόβο του πως «στην Τουρκία υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να γίνει στόχος του καθεστώτος». Υπάρχει όμως ένα παράδοξο, όπως υπογραμμίζει. Αν και ο ίδιος είναι σύμβολο αντίστασης, το αγαλμά του κοσμεί πλατείες τουρκικών δήμων.

Είναι μια από τις απειράριθμες επισκέψεις σας στην Αθήνα, όπου έχετε και φίλους.

Πράγματι, εδώ έχω πολλούς φίλους, είναι σαν δεύτερη πατρίδα για μένα. Υπάρχουν φορές που έρχομαι μόνο για να δω τον Μίκη Θεοδωράκη, που αποκαλώ «μεγάλο αδερφό».

Πώς βλέπετε τις σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας;

Νομίζω πως το πρόβλημα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας είναι αυτοί οι οκτώ άνθρωποι που έχουν ζητήσει άσυλο. Όλα τα άλλα έχουν λυθεί ή θα λυθούν σύντομα. Ακόμη και το Κυπριακό. Το θέμα της δικής των οκτώ είναι σημαντικό για τον Ερντογάν.

Πιστεύετε ότι η θέση της Τουρκίας είναι στην ΕΕ;

Η σχέση Τουρκίας - ΕΕ μοιάζει με τους πολύχρονους αρραβώνες που δεν καταλήγουν σε γάμο. Η Τουρκία δεν μπορεί να έχει θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω του μεγέθους και της κουλτούρας της. Είμαστε τεράστια χώρα, ένα μεγάλο μέρος της οποίας ανήκει στην Ανατολή. Πλέον ούτε οι ίδιοι οι Τούρκοι δεν θέλουν να είναι μέρος της ΕΕ.

Πώς εξηγείτε το ότι ο Ερντογάν όχι μόνο διατηρεί αλλά και αυξάνει τις υπερεξουσίες του;

«Οτέλ Κονσταντίνιγε» Ζουλφί Λιβανελί

«Κονσταντίνιγε» ονόμαζαν επί αιώνες οι Οθωμανοί και ο αραβικός κόσμος την Κωνσταντινούπολη. Ο Ζουλφί Λιβανελί επιτυγχάνει μια κατάδυση στα βάθη της Κωνσταντινούπολης, μιας πόλης πολλών χιλιετιών. «Το υπερπολυτελές Οτέλ Κονσταντίνιγε γιορτάζει τα εγκαίνιά του συνδυάζοντας τα και με τον πρόωρο εορτασμό της Πρωτοχρονιάς. Εκλεκτές φυσιογνωμίες και παράγοντες της πόλης συναντώνται σ' αυτό τον εορτασμό, στο ξενοδοχείο που χτίστηκε πάνω στα ερείπια του παλιού βυζαντινού παλατιού. Όλη η καλή κοινωνία βρίσκεται εκεί»...

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Πατάκη
ISBN: 978-960-16-2548-5
ΣΕΛ.: 600
ΤΙΜΗ: €18,80

«Ο Ερντογάν ενημερώθηκε από τον Πούτιν μία μέρα πριν από την εκδήλωση του πραξικοπήματος και έλαβε τα μέτρα του»

Ο Ερντογάν αντιπροσωπεύει την πολυπληθή κοινωνική τάξη που μετανάστευσε από τα βάθη της Ανατολίας στις μεγάλες πόλεις. Ενσαρκώνει το κράτος που μοιράζει λεφτά στους φτωχούς.

Πόσο διαφέρει ο Γκιουλέν από τον Ερντογάν και τι συμβαίνει τελικά με τους υποστηρικτές του πρώτου;

Ο Γκιουλέν ήταν ο καλύτερος φίλος του Ερντογάν και τώρα έχει αναχθεί στον σημαντικότερο εχθρό του! Γι' αυτό διώκονται οι οπαδοί του Γκιουλέν. Στην πραγματικότητα, όμως, οι δύο άντρες είναι βαθιά διαποτισμένοι από την ίδια κουλτούρα, την ισλαμική.

Ποια είναι η δική σας άποψη για τα σενάρια που έχουν κατά καιρούς διατυπωθεί αναφορικά με το πραξικόπημα του καλοκαιριού;

Εγινε πράγματι απόπειρα πραξικοπήματος. Το πιστεύω γιατί έχασαν τη ζωή τους τόσο άνθρωποι. Απλώς ο Ερντογάν ενημερώθηκε από τον Πούτιν μία μέρα πριν από την εκδήλωση του πραξικοπήματος και έλαβε τα μέτρα του.

Με το βιβλίο σας «Οτέλ Κονσταντίνιγε» υπογράφετε μια αριστοτεχνική κατάδυση στα άδυτα της Πόλης. Πόσο έχει αλλάξει η Κωνσταντινούπολη τα τελευταία χρόνια;

Ο πληθυσμός έχει αλλάξει ριζικά τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα να είναι πλέον αμιγώς μουσουλμανική πόλη. Κάποτε ήταν πολυπολιτισμική, αλλά τα πλήθη των ανθρώπων που μετανάστευσαν από την Ανατολία την έχουν μεταμορφώσει. Η Σμύρνη παραμένει πιο κοσμοπολίτικη.

Τι συμβαίνει στον τουρκικό εκδοτικό χώρο; Τα βιβλία υφίστανται λογοκρισία όπως τα άλλα έντυπα;

Οχι, τουλάχιστον μπορούμε να γράφουμε και να εκδίδουμε τα βιβλία που θέλουμε, αλλά υπάρχει παρέμβαση με άλλον τρόπο. Για παράδειγμα, το καθεστώς είχε φροντίσει να κατεβάσει από διάφορα σημεία τις αφίσες που διαφήμιζαν το βιβλίο μου. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει πως επηρέασε τις πωλήσεις του (γελά).